

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

у співпраці з

Житомирський державний технологічний університет (Україна)

Providence Group (Торонто, Канада)

Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii (Познань, Польща)

Adamas University (Кольката, Індія)

Sri Sai Institute of Management, Manawala (Амрітсар, Індія)

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Збірник матеріалів

IX Міжнародної науково-практичної конференції,

Україна, м. Харків, 26 травня 2017 р.

Том I

ХНАДУ, 2017

УДК 339.9

*Друкується за рішенням Вченої ради факультету управління та бізнесу
Харківського національного автомобільно-дорожнього університету,
протокол № 3 від 18.04.2017 р.*

Організаційний комітет:

<i>Туренко А. М.</i>	д.т.н., професор, ректор, ХНАДУ (голова оргкомітету)
<i>Богомолів В. О.</i>	д.т.н., професор, заступник ректора з наукової роботи, ХНАДУ (заступник голови оргкомітету)
<i>Дмитрієв І. А.</i>	д.е.н., професор, декан факультету управління та бізнесу, ХНАДУ (заступник голови оргкомітету)
<i>Горовий Д. А.</i>	д.е.н., доцент, завідувач кафедри міжнародної економіки, ХНАДУ (заступник голови оргкомітету)
<i>Болдовська К. П.</i>	к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки, ХНАДУ (координатор конференції)
<i>Коралевський Якуб (Koralewski Jakub)</i>	PhD, Rector, Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii, Познань, Польща
<i>Паримал Чандра Бісвас (Parimal Chandra Biswas)</i>	Dr., Director of International Relations, Adamas University, Кольката, Індія
<i>Паславський Тарас (Paslavskiy Taras)</i>	Director of International Relations, Providence Group, Торонто, Канада
<i>Романчук К. В.</i>	д.е.н., доцент, завідувач кафедри міжнародної економіки, Житомирський державний технологічний університет
<i>Санджай Кумар Бал (Sanjay Kumar Bahl)</i>	PhD, Director-Principal, Sri Sai Institute of Management, Manawala, Амрітсар, Індія

Сучасні тенденції розвитку світової економіки : збірник матеріалів IX Міжнародної науково-практичної конференції, 26 травня 2017 р. Том I. – Харків : ХНАДУ, 2017. – 190 с.

У збірнику представлено роботи науковців і практичних працівників з різних регіонів України і країн світу, в яких розглянуті можливі шляхи розв'язання сучасних проблем теорії і практики світової економіки, узагальнено й оцінено існуючу ситуацію в світовому господарстві та місці України в ньому. Особливе місце серед робіт займають проблеми розвитку експортного потенціалу, пошук оптимальної моделі конкурентоздатності й інноваційного розвитку національної економіки, забезпечення економічної безпеки держави. Значну увагу сконцентровано на теоретичних і прикладних аспектах міжнародної фінансової та банківської діяльності, іноземного інвестування, міжнародного менеджменту, маркетингу і логістики, науково-технічного обміну, проблемах людського розвитку і соціальної політики держав в умовах глобалізації, питаннях інформаційно-аналітичного забезпечення міжнародної економічної діяльності. Матеріали конференції будуть корисні для науково-педагогічних працівників, науковців, представників сфери державного управління, практичних працівників у всіх галузях світової економіки, а також аспірантів і здобувачів вищої освіти економічних спеціальностей.

Всі матеріали перевірено на плагіат програмою «ТІТ Антиплагиат», рівень оригінальності складає не менше 80%.

© колектив авторів
© ХНАДУ, 2017

<i>Мігунова Д.О.</i> Стан інвестиційної діяльності в Миколаївській області	161
<i>Мохненко А.С.</i> Інвестиційний розвиток підприємств регіону	162
<i>Панкратова О.М.</i> Інституційна обумовленість інноваційного розвитку суб'єктів господарювання	163
<i>Петлін І.В.</i> Проблеми комерціалізації інновацій у форматі «потрійної спіралі»	164
<i>Петрова І.П.</i> Пропозиції щодо активізації та розвитку державно-приватного партнерства в Україні	166
<i>Побоча К.П.</i> Інвестиційна діяльність страхових компаній: світовий досвід та вітчизняна практика	167
<i>Пономаренко О.І.</i> Розробка системи залучення зарубіжних інвестицій для торгової фірми в умовах глобалізації	168
<i>Присяжнюк О.Ф.</i> Активізація міжнародного співробітництва при реалізації аграрних проектів	170
<i>Репілевська О.Ю.</i> Соціально-економічний аспект розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів	171
<i>Романишин В.О.</i> Основні шляхи забезпечення інноваційного розвитку національної економіки	172
<i>Сватюк Д.Р., Сватюк О.Р.</i> Інноваційні напрями розвитку потенціалу організації	174
<i>Слободянюк Н.О., Чечета Є.О.</i> Інструменти управління інвестиційними ризиками	175
<i>Смакула Я.Р.</i> Тенденції інвестування в ІТ проекти в Україні	176
<i>Собченко А.М.</i> Впровадження інноваційних процесів в економіку України	177
<i>Сорокіна А.М.</i> Проблеми інноваційного розвитку економіки України	179
<i>Ставнича Н.І.</i> Інноваційна спрямованість освіти як чинник зміцнення соціальної безпеки держави	180
<i>Тверська Я.М.</i> Аналіз впливу діяльності транснаціональних корпорацій на економіку України	181
<i>Федишин І.Б.</i> Особливості розробки інноваційних проектів на підприємствах	182
<i>Цветков Д.В.</i> Оцінка інвестиційного потенціалу підприємства	183
<i>Чернишова Л.О.</i> Сучасна практика управління міжнародними інвестиційними проектами	184
<i>Шевченко Н.В., Скалецька О.В.</i> Основні проблеми реалізації регіональної інвестиційної політики: теоретичний аспект	185
<i>Шкурупій О.В., Туль С.І., Сінельнік Д.О.</i> Специфіка сучасної інноваційної діяльності ТНК	186
<i>Шовкун І.А.</i> Залучення прямих іноземних інвестицій та локалізація виробництва	187
<i>Штуца В.М.</i> Проблеми науково-технічного співробітництва України з країнами ЄС у галузі екологізації виробництва	188

- проблема компютерно-технологічного оновлення, що не тільки підвищить якість продукції, а й забезпечить збереження здоров'я працівників на небезпечних та шкідливих об'єктах;
- недостатній рівень фінансування державою дрібних наукових програм, проектів, розробок, винаходів, що здатні покращити інноваційний рівень економічної сфери (малих, середніх та великих підприємств).

Таким чином, можна зробити висновок, що існує значне коло проблем що впливають на процеси формування та реалізації інвестиційної політики регіону, та й держави загалом. Формування ефективної регіональної інвестиційної політики та її швидке впровадження має велике значення для соціально-економічного розвитку регіону, оскільки саме інвестиційні процеси стимулюють розвиток регіону до більш якісного рівня.

Перелік посилань:

1. Мармуль Л. О. Нові методичні підходи до аналізу інвестиційної привабливості регіонів / Л. О. Мармуль // Вісник економічної науки. – 2005. – № 17. – С. 83-88.
2. Стратегія сталого розвитку регіону : монографія / [П. О. Александров, О. В. Половян, О. Ф. Коновалов, та ін.] ; за заг. ред. д.е.н. І. О. Александрова ; НАН України. Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк, 2010. – 204 с.

СПЕЦИФІКА СУЧАСНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТНК

О.В. Шкуруній, д.е.н., професор

С.І. Туль

Д.О. Сінельнік, здобувач вищої освіти

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

У наш час інновації є невід'ємним чинником зростання міжнародного бізнесу. Інноватизація стає всезагальною. Вона охоплює всі галузі та всі процеси виробництва. Фактично всі успішні ТНК будують діяльність за інноваційними принципами, навіть якщо вони працюють у традиційних галузях. Згідно звіту «The 2016 EU Industrial R&D Investment Scoreboard» у 2015-2016 рр., 2500 провідних ТНК з США (837), ЄС (590), Японії (356), Китаю (327), Тайваню (111), Південної Кореї (75), Швейцарії (58) та інших 20 країн інвестували в цілому 696 трлн дол. США в НДДКР [3], збільшивши витрати на 6,6 % в порівнянні з попереднім роком, що обумовлено зростанням НДДКР в галузях високих технологій.

На компанії, що базуються в трьох найбільших країнах (США, Японії і Німеччині) припало 63,2 %, а на чотири найбільші галузі (фармацевтика і біотехнології; автомобілебудування; технічне обладнання і комплектуючі; програмне забезпечення та комп'ютерні послуги) – 61,7 % від загального обсягу інвестицій до НДДКР [3]. В топ-50 входять 15 компаній з ЄС, 23 з США, 4 з Японії, по 3 з Китаю і Швейцарії і по одній з Південної Кореї і Тайваню.

За даними звіту BCG «The Most Innovative Companies 2016: Getting Past «Not Invented Here» найбільш інноваційними компаніями світу можна вважати «Apple Inc.», «Google Inc.», «Tesla Motors, Inc.», «Microsoft Corporation», «Amazon.com, Inc.», «Netflix, Inc.», «Samsung Technologies», «Toyota Motor Corporation», «Facebook, Inc.», «IBM» [2]. Основними показниками, на основі яких визначається рівень інноваційного розвитку компаній, є: науково-дослідна діяльність організації, технологічний розвиток виробництва, компетенції компанії в області інновацій, перспективи до розширення виробництва, сприйнятливість до впровадження інноваційних бізнес-моделей, а також рівень корпоративної культури.

Специфіку інноваційної діяльності ТНК у сучасній глобальній економіці визначає передусім проблематика науково-дослідних робіт. Найбільш актуальними з них є винайдення нових джерел енергії, створення штучного інтелекту, освоєння космічного простору та ін. Як показує практика, саме в такі дослідження нині вкладається найбільше коштів, відповідно до них розширюється мережа науково-дослідних лабораторій, їх оснащення тощо.

Розвиток відновлювальних джерел енергії активно підтримує передусім низка провідних інноваційних компаній таких як «Tesla Motors, Inc.», «Microsoft Corporation», «Google Inc.», «Sony Corporation», а також багато компанії, які функціонують у інших галузях економіки («ІКЕА», «Wal-Mart Stores, Inc.» та ін). Необхідно зауважити, що поряд з економічним ефектом, який ТНК отримують від розробки і впровадження інновацій, цей напрям наукових досліджень є суспільно значущим, зважаючи на загрози зміни клімату на планеті та високу вірогідність екологічних катастроф. Наприклад, шведська компанія «ІКЕА» інвестувала 1,5 млрд євро у видобуток сонячної і вітро-

вої енергії. Крім того, 550 тис. сонячних батарей встановлені на дахах її магазинів і складів по всьому світу. Мета «IKEA» – до 2020 р. повністю працювати на поновлюваних джерелах енергії [1].

Надзвичайно перспективними є дослідження, спрямовані на розробку штучного інтелекту. Керівники відразу декількох найбільших ІТ-компаній («Tesla Motors, Inc.», «SpaceX», «PayPal Holdings, Inc.», «Amazon Web Services», «Infosys Ltd»), повідомили про інвестування капіталу в обсязі 1 млрд дол. США у діяльність некомерційної організації «OpenAI», яка здійснює розробку штучного інтелекту.

Стійкою тенденцією інноваційної діяльності ТНК є освоєння космічного простору. Наприклад, «SpaceX» вже з 2015 р. готується до колонізації сусідніх планет, вбачаючи в цьому необхідність для майбутнього розвитку людства. «SpaceX» має з NASA контракт на 1,6 млрд дол. США стосовно 12 роботизованих місій для поповнення запасів на Міжнародній космічній станції за допомогою ракет-носіїв «Falcon-9» та безпілотних капсул «Dragon».

Аргументуючи позитивний внесок високотехнологічних ТНК у розвиток світової економіки, необхідно зазначити, що у 2015-2016 рр. науково-дослідну діяльність здійснювали 2500 провідних корпорацій. Інвестиції таких ТНК у науку і технології становили 696 трлн дол. США. Витрати на НДДКР збільшились порівняно з попереднім роком на 6,6 %. Зважаючи на це, діяльність ТНК, які працюють у галузях високих технологій, необхідно оцінювати як суспільно корисні. Проте, безперечно, навіть працюючи в галузі високих технологій, сучасні ТНК залишаються передусім суб'єктами бізнесу, інтереси яких знаходяться у сфері максимізації прибутку. Ідеться про те, що результати інноваційної діяльності ТНК можуть бути використані не лише в інтересах прогресу людства. Вони здатні створювати також виклики суспільству, виступаючи матеріальною основою нового покоління війн (інформаційних, ідеологічних та військових протистоянь у їх традиційному розумінні), а також, зумовлюючи зміни клімату через руйнацію озонового шару землі та інші екологічні небезпеки.

Перелік посилань:

1. *Как 5 всемирно известных брендов используют альтернативные источники энергии [Электронный ресурс] // Baker Tilly. – 2016. – Режим доступа : <http://www.bakertilly.ua/ru/news/id987>*
2. *Ringel M. The Most Innovative Companies 2016: Getting Past «Not Invented Here» [Electronic resource] / M. Ringel, A. Taylor, H. Zablit // The Boston Consulting Group. – 2017. – Mode of access : <https://media-publications.bcg.com/MIC/BCG-The-Most-Innovative-Companies-2016-Jan-2017.pdf>*
3. *The 2016 EU Industrial R&D Investment Scoreboard [Electronic resource] // European Commission, Joint Research Centre. – 2016. – Mode of access : <http://iri.jrc.ec.europa.eu/scoreboard16.html>*

ЗАЛУЧЕННЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЛОКАЛІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА

І.А. Шовкун, к.е.н., с.н.с.

ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», м. Київ

Процеси неоіндустріалізації, що набувають сили у різних країнах після пережитої світової фінансової кризи, зумовлюють зростання попиту на інвестиції. Задоволення потреб у інвестиціях відбувається із залученням коштів державних бюджетів, але основна частина фінансується за рахунок національних приватних капіталів. При цьому іноземні інвестори відіграють важливу роль, оскільки вони доповнюють і посилюють інвестиційний ресурс країни, приносять нові технології, матеріальні та нематеріальні активи, відкривають доступ до ринків інших країн. Вагомість іноземних інвестицій для економічного розвитку постійно зростає: якщо упродовж першої половини 1980-х років середньорічний обсяг світових ПІІ оцінювався у 50 млрд доларів, то нині – понад 26 трильйонів [1]. Останнім часом темпи приросту глобальних ПІІ досягли 38% (у 2015 р. до попереднього періоду). Хоча на перспективу очікується уповільнення динаміки ПІІ, все одно їх приріст залишатиметься великим – до 1,8 трлн доларів на рік.

Одним з інструментів максимізації позитивних ефектів від іноземних інвестицій для розвитку економіки країни є локалізація транснаціональних виробничо-збутових ланцюжків. Змістовно локалізація (local content) стосується того, що іноземна компанія, яка займається виробничою діяльністю в країні, повинна використовувати певну частку місцевих ресурсів (сировину, матеріали, компоненти, проміжні товари тощо, які були виготовлені у цій країні) замість імпортованих [2; 3]. Вимоги щодо мінімальної частки локальних компонентів у продукції транснаціональних виробничо-збутових ланцюжків подекуди прямо прописані у нормах законів, що надають іноземним компаніям право здійснювати діяльність на певній території.

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ**

Збірник матеріалів
IX Міжнародної науково-практичної конференції
26 травня 2017 р.
Том I

Відповідальний за випуск *Д.А. Горовий*

Авторська редакція

План 2017 р., поз. № 15
Підп. до друку 28.04. 2017 Формат 60 x 90 1/8
Папір офсетний. Друк RISO.
Ум. – друк. арк. 23,75 Обл. – вид. арк. 25,0
Тираж прим. Зам. № 2 Ціна договірна

Віддруковано ФОП Крамаренко Ю.М.

Свідоцтво про держреєстрацію АБ №815827

Від 22.03.2013 р.